Закон за ученичкиот стандард

КОНСОЛИДИРАН ТЕКСТ („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/2005, 117/2008, 17/2011, 135/2011, 15/2013, 41/2014, 146/2015, 30/2016, 64/2018 и 20/2019 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 248/2020, 302/2020, 235/2024 и 111/2026).

I ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредува основањето, организацијата, функционирањето и управувањето во установите за ученичкиот стандард како дел од системот на воспитанието и образованието.

Член 2

Ученичкиот стандард се остварува во јавни установи за ученички стандард кои се организираат како јавен ученички дом (општински, односно ученички дом на градот Скопје и државен дом) и приватен дом, како и преку стипендирање на учениците.

Установите за ученички стандард од ставот 1 на овој член (во натамошниот текст: ученички домови) се основаат за остварување на интереси и потреби за престој на учениците кои учат надвор од местото на живеење.

Дејноста на ученичките домови е од јавен интерес.

Ученичките домови имаат својство на правно лице и се запишуваат во судскиот регистар.

Член 3

Секој редовен ученик, под еднакви услови утврдени со овој закон, има право да престојува во ученички дом.

Член 4

Воспитно-образовната дејност во ученичкиот дом се изведува на македонски јазик и кирилско писмо.

За припадниците на заедниците кои следат воспитно-образовна работа на јазик различен од македонскиот јазик и неговото кирилско писмо, истата се изведува на јазикот и писмото на соодветната заедница на начин и под услови утврдени со овој закон.

Член 5

Во ученичкиот дом е забрането верско образование, како и политичко и верско организирање и дејствување.

Во просториите на ученичкиот дом се забранува истакнување на партиски и верски обележја.

Член 6

Ученичкиот дом има печат.

Во средината на печатот е грбот на Република Северна Македонија, а од страната името на Република Северна Македонија и седиштето на ученичкиот дом.

Член 7

Владата на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Владата), во согласност со развојните документи го планира и утврдува развојот на ученичкиот стандард.

Член 8

Под ученички стандард, во смисла на овој закон, се подразбира обезбедување на сместување, исхрана, стипендии, како и задоволување на работните, културните, воспитно-образовните, информативните, спортско-рекреативните и други заеднички потреби на учениците.

Ученичкиот стандард е организирана дејност преку која се овозможуваат и остваруваат материјални и други услови за воспитание и образование на учениците, стипендирање и друго.

Член 9

Ученички дом е установа која на учениците им обезбедува сместување, исхрана, воспитно-образовна работа, грижа за здравјето, културно-забавни, спортско-рекреативни и други активности.

Ученички дом за ученици од средното образование може да се основа како самостоен правен субјект или во состав на средно училиште.

Доколку ученик не може да се смести во ученички дом, општината од каде што доаѓа ученикот може да организира сместување во приватен ученички дом или семејство.

II ОСНОВАЊЕ И ПРЕСТАНОК НА УЧЕНИЧКИТЕ ДОМОВИ

Член 10

Општински ученички дом може да основа општината.

Одлука за основање на општински ученички дом донесува советот на општината по претходно прибавено мислење од Владата.

Ученички дом на градот Скопје може да основа Советот на градот Скопје.

Одлука за основање на ученички дом на градот Скопје донесува Советот на градот Скопје по предлог на советот на општината во градот Скопје, а по претходно прибавено мислење од Владата.

Државен ученички дом може да основа Владата за категории на ученици за кои има посебен интерес.

Приватен ученички дом може да основа домашно или странско правно и физичко лице врз основа на одобрение, согласно со овој закон.

Член 11

Услови за основање ученички дом се:
- да постојат потреби на државата;
- да постојат потреби на општината или на општините во градот Скопје;
- доволен број ученици според утврдени нормативи и стандарди;
- да се обезбедат потребни средства за основање и работа;
- да се донесат планови и програми за воспитно-образовна работа и друга работа со учениците;
- да се обезбеди опрема, простор и соодветен воспитен кадар и
- други услови определени со овој или друг закон.

Условите наведени во ставот 1 алинеи 3, 4, 5, 6 и 7 на овој член важат и при основање на приватни ученички домови.

Утврдените нормативи и стандарди за бројот на учениците од ставот 1 алинеја 1 на овој член, како и нормативите за опрема, простор и соодветен воспитен кадар од ставот 1 алинеја 6 на овој член ги донесува министерот надлежен за работите од областа на образованието (во натамошниот текст: министерот) по предлог на Бирото за развој на образованието (во натамошниот текст: Бирото).

Член 12

Одобрението од членот 10 став 6 на овој закон го дава министерството надлежно за вршење на работите од областа на образованието (во натамошниот текст: министерството), по претходно мислење од Државниот просветен инспекторат, доколку се исполнети условите утврдени во членот 11 став 1 алинеи 3, 4, 5, 6 и 7 од овој закон.

Издавањето на одобрението се врши врз основа на поднесено барање на правното, односно на физичкото лице (во натамошниот текст: основач).

Член 13

Со одобрението од членот 10 став 6 на овој закон министерството утврдува:
- потребниот воспитен кадар, опрема и простор според утврдени стандарди и нормативи;
- бројот на учениците;
- јазикот на кој ќе се изведува воспитно-образовната работа;
- програмата за воспитно-образовната дејност и
- почеток со работа на приватната установа.

Член 14

Основачот е должен при основањето на ученички дом да формира комисија која во согласност со овој и друг закон извршува подготовка за работа на домот.

Член 15

Ученичкиот дом може да отпочне со работа откога министерството ќе донесе решение за верификација.

По поднесеното барање за верификација Министерството донесува решение за верификација, односно решение за одбивање на барањето за верификација во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето.

Против решението од ставот 1 на овој член може да се изјави жалба до Државна комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

Министерството води Централен регистар на ученичките домови основани на територијата на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Централен регистар) согласно Законот за општата управна постапка.

Секоја општина и градот Скопје за своето подрачје води регистар на општински ученички домови и на домовите на градот Скопје согласно Законот за општата управна постапка. и за тоа доставува податоци до министерството.

Поблиски прописи за начинот на верификацијата на ученичкиот дом, како и содржината, формата и начинот на водење на регистрите од ставовите 3 и 4 на овој член ги пропишува министерот.

Податоците од регистрите на општините и на градот Скопје кои се доставуваат до министерството се внесуваат во Централниот регистар.

Член 15-а

Избришан

Член 16

Министерството може до го одземе одобрението по предлог на Државниот просветен инспекторат, ако :
- основачот основа приватна установа спротивно на актот од членот 13 на овој закон и
- се утврди дека приватната установа повеќе не ги исполнува условите од членот 11 став 1 алинеи 3, 4, 6 и 7 на овој закон или не ги спроведува одредбите на овој закон и подзаконските акти што произлегуваат од него.

Одобрението може да престане и по барање на основачот.

Член 17

Со денот на донесувањето на актот за одземање, односно престанок на одобрението, приватниот ученички дом престанува со работа.

Врз основа на актот за одземање, односно престанок на одобрението, приватниот ученички дом се брише од регистрите од членот 15 ставови 3 и 4 на овој закон.

Основачот е должен на учениците од приватниот ученички дом што престанал со работа да им обезбеди соодветно сместување и исхрана на трошок на основачот до крајот на образованието.

Член 18

Мрежата на јавните ученички домови ја утврдува Владата, по предлог на општините и на градот Скопје.

Член 19

Ученичкиот дом престанува со работа ако не се спроведуваат одредбите од овој закон и подзаконските акти што произлегуваат од него.

Постапката за престанување на работа на државниот ученички дом ја покренува и води министерството, на предлог на Државниот просветен инспекторат.

Постапката за престанување на работа на општинскиот ученички дом, односно на градот Скопје, ја покренува и води основачот на предлог на Државниот просветен инспекто-рат и во согласност со министерството.

Основачот на ученичкиот дом донесува акт за престанување со работа на ученичкиот дом и тој е должен на учениците да им обезбеди соодветно сместување и исхрана на тро-шок на основачот до крајот на образованието.

Ученичкиот дом, по донесување на актот од ставот 4 на овој член престанува со работа и се брише од регистрите од членот 15 ставови 3 и 4 на овој закон.

Актот за престанување со работа на ученичкиот дом од ставот 4 на овој член се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија", а за општинските ученички домови и во службениот гласник на општината, односно градот Скопје.

Основачот по донесувањето на актот за престанувањето со работа на ученичкиот дом, во рок од три дена од денот на донесувањето на актот, го известува надлежниот регистарски суд за бришење на ученичкиот дом од судскиот регистар.

III ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Член 20

Воспитно-образовната работа во ученичкиот дом се остварува според план и програма за остварување на дејноста.

Со планот и програмата за воспитно-образовна дејност се утврдуваат целите и задачите на воспитно-образовната работа, педагошките услови, основните подрачја на воспитно-образовната работа во ученичките домови, образовните стандарди и профилот на кадарот што ја реализира програмата.

Образовните стандарди на предлог на Бирото за развој на образованието ги донесува министерот.

Член 21

Планот и програмата за воспитно-образовната работа се изработуваат според модел на програми кој на предлог на Бирото го донесува министерот. Во моделот се утврдува и флексибилноста во реализацијата на воспитно-образовните подрачја и теми.

Член 22

Воспитно-образовната работа во ученичкиот дом се остварува во учебни години.

Учебната година во ученичкиот дом почнува и завршува како што е уредено со соодветните закони од областа на образованието.

Во случај на прекин на воспитно-образовната работа, во ученичкиот дом се обезбедуваат минимални услови за работа кои се утврдуваат со упатство што го донесува министерот.

Член 23

Во ученичките домови не се изведува воспитно-образовна работа за време на ученичките одмори, на денот на домот, како и за време на државни празници, верски и други празници утврдени со закон.

На 24 Мај Денот на Св. Кирил и Методиј во ученичките домови се организираат културни, спортски и други манифестации и на тој ден не се изведува воспитно-образовна работа.

Припадниците на заедниците кои следат воспитно-образовна работа на јазик различен од македонскиот јазик го прославуваат традиционалниот ден на просветата на соодветната заедница со културни и други манифестации.

Член 24

Воспитно-образовната дејност во ученичките домови се организира и изведува во воспитни групи и индивидуално.

Бројот на учениците во воспитната група во ученичките домови не може да биде помал од 20 и поголем од 34 ученици.

Воспитната група може да се формира и со помал број ученици, по претходно добиена согласност од основачот во согласност со Државниот просветен инспекторат.

Бројот на учениците во воспитната група за ученици со посебни воспитно-образовни потреби изнесува до осум, а со комбинирани пречки до шест ученика.

Воспитна група за ученици со посебни воспитно-образовни потреби може да се формира и со помал, односно поголем број ученици, по претходно добиена согласност од основачот во согласност со Државниот просветен инспекторат.

Член 25

Работата во ученичките домови во текот на учебната година се утврдува со годишна програма.

Годишната програма за работа на државните ученички домови ја донесува управниот одбор на домот на предлог на советот на воспитувачите најдоцна до 15 септември, од те-ковната година, а ја усвојува министерството.

Годишната програма за работа на општинските ученички домови и на градот Скопје, ги донесува советот на општината и на градот Скопје, на предлог на управниот одбор на ученичкиот дом, најдоцна до 15 септември од тековната година.

Годишната програма за работа на приватните ученички домови, на предлог на советот на воспитувачите, ја донесува органот на управување на домот најдоцна до 15 септември од тековната година, а ја усвојува министерството.

Член 26

Министерството определува јавен ученички дом во кој се врши експеримент за воведување на нови облици и содржини на воспитно-образовна работа.

За изведување педагошко-методска практика на студентите од наставничките факултети Министерството определува јавен ученички дом.

IV УЧЕНИЦИ

Член 27

Запишување и прием во општинските ученички домови, односно на градот Скопје, се врши по пат на конкурс кој го објавува министерството на својата веб-страница најдоцна до 31 март, по претходно доставени предлози од општините и од градот Скопје.

Запишување и прием во државните ученички домови се врши по пат на конкурс кој го објавува министерството на својата веб-страница најдоцна до 31 март.

Ученикот се прима во јавен ученички дом ако е:
- државјанин на Република Северна Македонија и
- редовен ученик во средното образование.

Предност за прием во јавен ученички дом имаат учениците за кои во поблиското семејство се остварени вкупни приходи на членовите во семејството не поголеми од минималната плата утврдена во Република Северна Македонија во претходната година.

Поблиски критериуми за условите за прием, бројот на расположливите места, и роковите за пријавување на конкурсот за запишување на учениците во ученичките домови се утврдуваат со конкурсите од ставовите 1 и 2 на овој член.

Приемот на учениците во приватните ученички домови се врши по пат на конкурс, кој го објавува основачот.

Ученикот до ученичкиот дом поднесува барање за сместување во ученички дом.

Образецот на барањето од ставот 7 на овој член и потребната документација за сместување во ученички дом ги пропишува министерот надлежен за работите од областа на образованието.

Член 28

Начинот и постапката за прием на учениците во јавните ученички домови се уредува со посебен акт што го донесува министерот.

Член 29

Престојот во ученичкиот дом на ученикот му престанува, ако ученикот:
- го завршил образованието;
- не се запише во роковите што се определени со конкурсот;
- се испише;
- не го почитува куќниот ред и
- во други случаи утврдени со законите од образованието.

Член 30

При користење на услугите во ученичките домови, ученикот е должен да ги извршува должностите утврдени со актите на ученичкиот дом.

Заради повреда на должностите и неисполнување на обврските за ученикот можат да се применат педагошки мерки: писмена опомена, опомена пред отстранување и отстранување од ученичкиот дом (забрана за користење на услугите во ученичкиот дом).

Отстранување од ученичките домови (забрана на користење на услуги во ученичкиот дом) може да се изрече до една година.

Изречената воспитна мерка влијае на редоследот и приемот на кандидатите при конкурирањето за прием во ученичките домови.

Против изречената воспитна мерка, ученикот има право на приговор во рок од осум дена од денот на доставувањето на одлуката до управниот одбор на ученичкиот дом.

По приговорот од ставот 5 на овој член, управниот одбор на ученичкиот дом може педагошката мерка да ја потврди, да ја измени или укине.

Одлуката по приговорот е конечна.

Член 31

Начинот на изрекување на педагошките мерки поблиску се уредува со акт што го донесува министерот.

Член 32

Телесното казнување и психичкото малтретирање на ученикот е забрането.

V ВОСПИТУВАЧИ И СОРАБОТНИЦИ ВО ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНАТА РАБОТА

Член 33

Планот и програмата на воспитно-образовната работа во ученичките домови ги реализираат воспитувачи и стручни соработници во воспитно-образовната работа (педагог, психолог и библиотекар).

Воспитувачите во ученичките домови ја вршат воспитно-образовната работа со учениците и ги остваруваат целите и задачите на програмата.

Стручните соработници во ученичките домови работат на педагошко-психолошките, библиотекарските и други стручни работи со кои се придонесува во воспитно-образовната работа.

Воспитувач во ученичкиот дом може да биде лице кое завршило соодветни додипломски студии на факултет, стекнал звање "Bachelor" и има положено стручен испит.

Воспитувачи во ученичките домови можат да бидат и лица кои завршиле додипломски студии на факултет, стекнале звање "Bachelor" и педагошка, психолошка и методска под-готовка на соодветни факултети и имаат положено стручен испит.

Воспитувачи во ученичките домови за ученици од средното образование со посебни воспитно-образовни потреби можат да бидат лица со завршено високо образование од ставовите 2, 3, 4 и 5 на овој член, а кои се здобиле со дефектолошка, педагошко-психолошка и методска подготовка и имаат положено стручен испит.

Програмите за педагошко-психолошката и методската подготовка како и за соодветна дефектолошко-психолошка и методска подготовка од ставот 6 на овој член ги изготвува соодветниот наставен факултет во соработка со Бирото.

Стручен соработник во ученичките домови може да биде лице со завршено соодветно високо образование согласно со ставовите 4 и 5 на овој член. Соодветноста на профилот се утврдува со плановите и програмите за воспитно-образовната работа.

Видот на образованието на лицата кои остваруваат воспитно-образовна дејност се утврдуваат со норматив за воспитувачи во ученичкиот дом што го донесува министерот.

Воспитувачите од овој член треба да се државјани на Република Северна Македонија и да го владеат литературниот јазик и писмото на кој ја изведуваат воспитно-образовната дејност.

Ученичкиот дом е должен да организира проверка на воспитувачот и стручниот соработник за владеење на јазикот од ставот 11 на овој член. Проверката ја врши комисија која ја формира директорот.

Член 33-а

Во ученичките домови работните места на вработените се:
- административни службеници,

- даватели на јавни услуги во високообразовните установи и
- помошно-технички лица.

Член 33-б

Вработените во ученичките домови кои вршат работи од административна природа имаат статус на административни службеници.

За вработените од ставот 1 на овој член се утврдуваат следниве категории и нивоа на работни места:
- категорија В - стручни
- ниво В1 советник (советник за нормативно-правни работи, сметководител и други),
- ниво В2 виш соработник (виш соработник за нормативно правни работи и виш соработник-секретар-благајник и други) и
- категорија Г - помошно-стручни
- ниво Г1 самостоен референт (самостоен референт за административни работи, за јавни набавки, за сметководствени работи, благајник, магационер и други).

Член 33-в

Вработените во ученичките домови кои вршат стручни работи имаат статус на даватели на јавни услуги во ученичките домови и за нив се применуваат одредбите од овој закон, одредбите од Законот за вработените во јавниот сектор и општите прописи за работни односи.

За вработените од ставот 1 на овој член категориите и нивоата на работни места се утврдуваат со Законот за основното образование и Законот за средното образование.

Член 33-г

Вработените во ученичките домови кои вршат помошно-технички работи, имаат статус на помошно-технички лица и за нив се применуваат одредбите од овој закон, Законот за вработените во јавниот сектор и општите прописи за работни односи.

За вработените од став 1 на овој член се утврдуваат следниве подгрупи, категории и нивоа на работни места:
- подгрупа 1 категорија А ниво А1 хигиеничар, ложач на парни котли, работник за одржување на домот, градинар, хаус мајстор и други,
- подгрупа 2 категорија А ниво А1 чувар, портир и други,
- подгрупа 4 категорија А ниво А1 главен готвач, готвач, помошник готвач-садомијач, работник во кујна и други и
- подгрупа 5 категорија А ниво А1 работник во магацин, курир и други.

Член 33-д

Директорот по претходно мислење на Министерството за јавна администрација и претходна согласност од Министерството за образование и наука донесува годишен план за вработување во ученичките домови за следната година, согласно Законот за вработените во јавниот сектор.

Член 34

Изборот на воспитувачи и стручни соработници, по пат на јавен оглас, го врши директорот на ученичкиот дом по предлог на конкурсна комисија, а за приватните ученички домови, органот што го овластува основачот.

Јавниот оглас за засновање на работен однос се објавува најмалку во по еден од весниците што се издаваат на македонски јазик и во весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

При изборот на воспитувачи, стручни соработници и друг ненаставен кадар во државните и општинските ученички домови, се применува начелото на соодветна и правична застапеност на граѓаните кои припаѓаат на сите заедници, без да се нарушат критериумите утврдени со овој закон.

Член 35

Воспитувачите и стручните соработници во ученичките домови можат да засноваат ра-ботен однос на определено време и без јавен оглас, но работниот однос да не трае повеќе од три месеца во текот на учебната година.

Член 36

Воспитувач и стручен соработник во ученичкиот дом може да заснова работен однос на определено време до крајот на учебната година, доколку по објавен оглас не може да се избере воспитувач и стручен соработник кој ги исполнува условите утврдени со закон или доколку обемот на работата изнесува најмногу половина од работното време во работната недела утврдена со закон.

Воспитувач и стручен соработник може да заснова работен однос на неопределено време, но пократко од полното работно време, доколку обемот на работата изнесува најмалку половина од работното време во работната недела утврдена со закон.

Член 37

Вработените во ученичките домови мораат да бидат лекарски прегледани до почетокот на учебната година, на секои три години.

На лице кое боледува од душевна болест, алкохолизам и наркоманија му престанува работниот однос во ученичкиот дом на начин утврден со закон.

Утврдувањето на психофизичките способности на вработените во ученичките домови, односно заболеноста од одредени душевни болести, алкохолизам и наркоманија се врши согласно со Законот за здравствена заштита.

Член 38

Распоредот на работното време на воспитувачите и стручните соработници во рамките на 40-часовна работна недела се утврдува со нормативи што ги донесува министерот, во согласност со закон.

Почетокот и завршувањето на работното време, користењето на дневниот и годишниот одмор на воспитувачите и стручните соработници во јавните ученички домови се утврдува со акт на домот.

Член 39

Воспитувачот и стручниот соработникот кој за прв пат се вработува во јавниот ученички дом е приправник.

Приправничкиот стаж трае една година.

Со приправничкиот стаж воспитувачот и стручниот соработник се оспособуваат за самостојна воспитно-образовна работа.

Член 40

Приправникот во јавниот ученички дом полага стручен испит.

Стручниот испит се полага според утврдена програма пред стручна комисија формирана од министерот.

Начинот на полагање на стручниот испит во јавниот ученички дом поблиску го пропишува министерот.

Член 41

Директорот, воспитувачот и стручниот соработник во текот на својот работен век се должни перманентно стручно и педагошки да се усовршуваат.

Стручното и педагошкото усовршување го организира и остварува Бирото, факултетите со наставнички групи и други специјализирани јавни и приватни установи.

Облиците, начинот и постапката за стручно и педагошко усовршување, се пропишуваат со акт што го донесува министерот.

Член 42

Во јавните ученички домови за самостојно извршување на работите и задачите и осовременување на воспитно-образовната работа, воспитувачите и стручните соработници се оценуваат на четири години.

Резултатите од оценувањето овозможуваат стекнување на соодветно звање.

Воспитувачот и стручниот соработник кои се незадоволни од оцената од ставот 1 на овој член имаат право на жалба до министерството.

Условите, начинот на оценувањето, оцената за работа, видот и стекнувањето на звањата поблиску ги пропишува министерот.

Член 43

За воспитувачите и стручните соработници кои во остварувањето на воспитно-образовниот процес не покажуваат задоволителни резултати, Бирото, советот на родители и Државниот просветен инспекторат покренуваат иницијатива до управниот одбор за преиспитување на способност за реализација на работните обврски.

Иницијативата од ставот 1 на овој член мора да содржи образложение на причините поради кои се покренува.

Доколку ја прифати иницијативата од ставот 1 на овој член, управниот одбор до директорот поднесува предлог за престанок на работниот однос на лицата од ставот 1 на овој член.

Член 44

На воспитувачот и стручниот соработник за чија работа потребата престанала поради економско-технолошко, структурално и друго унапредување, не може да му престане работниот однос додека не му се обезбеди едно од правата согласно со закон и колективен договор.

Начинот и критериумите за прогласување технолошки вишок се утврдуваат со колективен договор.

Член 45

При промена во обемот на работата во јавниот ученички дом што се јавуваат поради промени во плановите и програмите, организацијата на работа, бројот на воспитните групи и други промени, работниот однос на воспитувачот и стручниот соработник се променува од работен однос на неопределено време со полно работно време во работен однос на неопределено време пократко од полното работно време и обратно.

Директорот е должен во случаите од ставот 1 на овој член со воспитувачот и стручниот соработник да склучи нов договор за работа.

VI ПЕДАГОШКА ДОКУМЕНТАЦИЈА И ЕВИДЕНЦИЈА

Член 46

Педагошка документација, во смисла на овој закон, е главната книга на учениците.

Главната книга на учениците е документ од трајна вредност.

Член 47

Педагошката документација во ученичките домови се води и издава на македонски јазик со употреба на кирилското писмо.

За припадниците на заедниците кои воспитно-образовната работа ја следат на јазик различен од македонскиот јазик, педагошката документација се води и издава на македонски јазик со употреба на кирилското писмо и на јазикот и писмото на кој се изведува воспитно-образовната работа.

Во ученичките домови се води педагошка евиденција.

Педагошката евиденција опфаќа: дневник за работа, дневник за воспитна група, како и други планирања во воспитно-образовната работа.

Дневникот на воспитната група се води на јазикот и писмото на кој се изведува воспитно-образовната работа.

Член 48

Поблиски прописи за начинот на водењето, формата и содржината на педагошката евиденција и документација во ученичките домови донесува министерот.

VII НОРМАТИВА И ЦЕНА ЗА ПРЕСТОЈУВАЊЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ВО УЧЕНИЧКИТЕ ДОМОВИ

Член 49

Цената за престојување во ученичките домови, односно семејствата се утврдува врз основа на реалните трошоци согласно со нормативи и стандарди на овој вид услуги.

Основачот на ученичкиот дом за учениците кои учат во јавни средни училишта, а се сместени во јавен ученички дом, односно семејство партиципира најмалку 50% од утврдената цена од ставот 1 на овој член, а разликата до вкупната цена ја доплаќа родителот, односно старателот.

Доколку министерството, општината, односно градот Скопје на учениците кои учат во јавни средни училишта не може да им обезбеди сместување во јавен ученички дом, истите може да ги смести во приватен ученички дом и за нив да партиципира во цената за престој со најмалку 50% од утврдената цена согласно со ставот 1 на овој член, а разликата до вкупната цена ја доплаќа родителот, односно старателот.

Нормативите и стандардите од ставот 1 на овој член ги донесува министерот, по предлог на стручна комисија составена од министерот.

Министерот со посебен акт ги уредува правилата и нормите за сместување во семејството од ставот 2 на овој член.

Член 50

Висината на цената за престојот во државните ученички домови ја предлага управниот одбор, а ја потврдува министерот.

Висината на цената за престојот во општинските ученички домови и на градот Скопје, ја предлага управниот одбор, а ја потврдува советот на општината, односно на градот Скопје.

Висината на цената за престојот во приватниот ученички дом ја определува органот определен од основачот.

Член 51

Поблиски прописи за исхрана на учениците во ученичките домови утврдува министерот, по предлог на стручна комисија формирана од министерот.

Член 52

Родителот, односно старателот на ученикот со ученичкиот дом склучува договор за користење на услугите.

Со договорот за користење се уредуваат меѓусебните права, обврски и одговорности на учениците со ученичкиот дом.

VIII СТИПЕНДИРАЊЕ НА УЧЕНИЦИ

Член 53

Со цел откривање, стимулирање и негување на надарени ученици од различни области на науката, техниката, култура, уметноста и спортот, министерството ќе доделува стипендии на учениците.

Член 54

Доделување на ученички стипендии се врши врз основа на конкурс кој го објавува министерството.

Конкурсот од ставот 1 на овој член, во зависност од видот на стипендијата ги содржи поблиските услови, бројот и висината на стипендиите, како и роковите за доделување на стипендиите.

Во зависност од видот на стипендијата ученикот треба да ги исполнува следниве услови:
- да е државјанин на Република Северна Македонија,
- да е редовен ученик во средното образование,
- да има остварен успех во образованието,
- материјалната состојба на потесното семејство,
- да има освоени награди/дипломи на државни/меѓународни натпревари,
- да има доказ дека е ученик со посебни образовни потреби и/или
- да има доказ дека е дете без родители.

За учениците Роми Министерството доделува стипендии доколку ги исполнуваат условите од ставот 3 алинеи 1, 2 и 3 на овој член.

Ученикот до Министерството поднесува барање за добивање на стипендија со потребната документација во прилог.

Образецот на барањето од ставот 5 на овој член и потребната документација за доделување на стипендија ги пропишува министерот надлежен за работите од областа на образованието во согласност со министерот за јавна администрација.

Овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката е должно во рок од три дена од денот на приемот на барањето од ставот 5 на овој член, по службена должност да ги побара доказите и податоците од ставот 3 алинеи 1, 4, 6 и 7 на овој член.

Овластеното службено лице од надлежниот јавен орган од кој се побарани доказите и податоците од ставот 3 алинеи 1, 4, 6 и 7 на овој член е должно да ги достави бараните докази и податоци во рок од три дена од денот на приемот на барањето.

Овластеното службено лице од ставот 7 на овој член во рок од 60 дена од денот на приемот на барањето од ставот 5 на овој член, одлучува за поднесените барања за доделување на стипендија.

Одлука за бројот на стипендистите и висината на стипендиите, на предлог на министерството, донесува Владата.

Член 55

Корисници на ученички стипендии можат да бидат редовни ученици, државјани на Република Северна Македонија, доколку ги исполнуваат условите и критериумите утврдени со конкурсот.

Член 56

Министерството може да доделува стипендии на странски државјани согласно со одлука на Владата.

Член 56-а

Против решенијата на Министерството за доделување на стипендии на ученици, во рок од петнаесет дена од денот на приемот на решението, може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен.

Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен одлучува по поднесената жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на жалбата.

Член 57

Министерството може да партиципира со средства во здруженија, сојузи, научни институции, училишта и други организации кои создаваат услови за откривање, стимулирање, проширување и продлабочување на знаењата од областа на науката, техниката, културата, уметноста и спортот кај учениците.

Министерството може да партиципира средства во стручни организации и здруженија кои ќе создаваат услови преку организирани програми за настапи на разни олимпијади, натпревари, изложби и слично да се афирмираат способностите и талентираноста на младите.

IX УПРАВУВАЊЕ И РАКОВОДЕЊЕ СО УЧЕНИЧКИТЕ ДОМОВИ

Член 58

Орган на управување во јавниот ученички дом е управниот одбор.

Управниот одбор во јавните ученички домови е составен од седум члена, и тоа: двајца претставници од воспитувачите и стручните соработници, еден претставник од родителите, односно старателите на учениците, тројца претставници од основачот и еден претставник од министерството.

Претставниците од родителите, односно старателите на учениците, од основачот и од министерството не можат да бидат именувани од редот на вработените во јавниот ученички дом.

Претставниците на основачот за државните ученички домови ги именува и разрешува Владата, а за општинските и домовите на градот Скопје, советот на општината, односно Советот на градот Скопје.

Претставниците од родителите, односно старателите на учениците ги именува и разрешува советот на родителите, претставниците на воспитувачите и стручните соработници ги именува и разрешува советот на воспитувачите, а претставниците од министерството ги именува и разрешува министерот.

Членовите на управниот одбор, освен претставниците на родителите, односно старателите на учениците се именуваат за период од четири години, со право на уште еден избор.

Претставниците од родителите, односно старателите на учениците се именуваат за период додека престојува ученикот во ученичкиот дом.

Управниот одбор од редот на своите членови избира претседател.

Одлуките на управниот одбор се донесуваат со мнозинство гласови од вкупниот број членови на одборот.

Член 59

Управниот одбор на државниот ученички дом:
- донесува статут;
- предлага годишна програма за работа и извештај за работата до министерството;
- предлага годишен финансиски план до министерството;
- предлага завршна сметка до министерството;
- објавува јавен оглас за избор на директор;
- врши интервју со кандидатите за директор;
- врши избор на директор од пријавените кандидати на објавениот јавен оглас за именување на директор;
- поднесува предлог до директорот за престанок на работниот однос на лицата од членот 43 на овој закон;
- одлучува по приговори и жалби на вработените од ученичкиот дом;
- одлучува по жалби на ученици, родители, односно старатели на ученици и
- разгледува и други прашања утврдени со статутот на државниот ученички дом.

Член 60

Управниот одбор на општинскиот ученички дом, односно ученичкиот дом на градот Скопје:
- донесува статут;
- предлага годишна програма за работа и поднесува извештај за работата на усвојување до

општината, односно до градот Скопје;
- предлага годишен финансиски план до основачот;
- предлага завршна сметка до основачот;
- објавува јавен оглас за избор на директор;
- врши интервју со кандидатите за директор;
- од пријавените кандидати на објавениот јавен оглас за именување на директор му предлага на градоначалникот на општината и на градот Скопје еден кандидат;
- поднесува предлог до директорот за престанок на работниот однос на лицата од членот 43 на овој закон;
- одлучува по приговорите и жалбите на вработените од ученичкиот дом;
- одлучува по жалби на ученици, родители, односно старатели на ученици и
- разгледува и други прашања утврдени со статутот.

Член 61

Органот на управување во приватниот ученички дом и неговата надлежност ги определува основачот.

Член 62

Директорот е раководен орган на ученичкиот дом и е одговорен за законитоста во работата и за материјално-финансиското работење на домот.

За директор на јавен ученички дом се избира лице кое покрај општите услови утврдени со закон ги исполнува и условите за воспитувач и стручен соработник во воспитно-образовната работа, има високо образование и најмалку пет години работно искуство во установа за воспитно-образовна работа верифицирана од министерството и положен испит за директор за основно или јавно средно училиште, во моментот на избирањето со правосилна судска пресуда да не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност, да има меѓународно признат сертификат или уверение за познавање на англискиот јазик и тоа: ТОЕФЕЛ ИБТ - најмалку 74 бода, ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода, ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво, ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - или БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2) или има сертификат, уверение или потврда со кое се потврдува познавањето на еден од трите најчесто користени јазици на Европската Унија (англиски, француски или германски) на најмалку ниво Б2 (B2) ниво од Европската референтна рамка за јазици, издадени од установа или институција во државата или странство, регистрирана како давател на оваа услуга, освен за наставниците по предметот англиски јазик, француски јазик и германски јазик.

По исклучок, доколку нема пријавено кандидат со положен испит за директор, за директор може да биде избрано и лице кое не положило испит за директор, но е должно истиот да го положи во рок од една година од денот на изборот за директор.

Доколку избраниот директор не го положи испитот за директор во рокот утврден во ставот 3 на овој член, му престанува мандатот на директор.

Мандатот на директорот на јавниот ученички дом трае четири години со право на повторен избор.

Директорот на општинскиот ученички дом се избира и разрешува од градоначалникот на општината, согласно со овој закон.

Директорот на ученичкиот дом на градот Скопје се избира и разрешува од градоначалникот на градот Скопје, согласно со овој закон.

Директорот на државниот ученички дом се избира и разрешува од управниот одбор по претходна согласност од министерството, согласно со овој закон.

Директорот на приватниот ученички дом го именува и разрешува основачот.

Член 63

Директорот на ученичкиот дом ја организира и раководи воспитно-образовната и друга работа, самостојно донесува одлуки од делокругот на неговата надлежност утврдена со закон и актите на ученичкиот дом и го застапува пред трети лица.

Во остварувањето на обврските и раководењето од ставот 1 на овој член директорот:
- предлага годишна програма за работа и презема мерки за нејзино спроведување;
- извршува одлуки на управниот одбор;
- врши избор на воспитно-образовен и друг кадар;
- предлага до основачот број на ученици кои треба да престојуваат во следната учебна година;
- одлучува за распоредување на вработените;
- одлучува за престанок на работниот однос на вработените;
- поднесува извештај за успехот и постигнатите резултати во воспитно-образовната работа по пат на утврдени стандарди од министерството и го доставува до управниот одбор, Бирото, министерството, односно основачот согласно со годишната програма и
- врши и други работи предвидени со закон, статут и други акти на ученичкиот дом.

Директорот на државниот ученички дом поднесува извештај за материјално-финансиското работење на ученичкиот дом до управниот одбор на државниот ученички дом и до министерството. Директорот на општинскиот ученички дом, односно директорот на ученичкиот дом на градот Скопје, поднесува извештај за материјално-финансиското работење на ученичките домови до управниот одбор на ученичките домови и до советот на општината, односно до Советот на градот Скопје.

Министерот, односно советот на општината и на градот Скопје, имајќи го предвид мислењето на управниот одбор, а врз основа на извештаите на директорите на ученичките домови, ја оценува нивната работа.

Член 64

Градоначалникот на општината, за општинските ученички домови, односно градоначалникот на градот Скопје, за ученичките домови на градот Скопје, три месеца пред истекот на мандатот на постојниот директор донесуваат одлука, управниот одбор да распише јавен оглас за избор на директор во најмалку три дневни весници кои се издаваат на целата територија на Република Северна Македонија од кои еден од весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

За државните ученички домови управниот одбор три месеца пред истекот на мандатот на постојниот директор донесува одлука да распише јавен оглас за избор на директор во најмалку три дневни весници кои се издаваат на целата територија на Република Северна Македонија од кои

еден од весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

Во објавениот јавен оглас се утврдуваат условите кои треба да ги исполнува кандидатот за директор, потребната документација, времето на траење на јавниот оглас и рокот во кој ќе се изврши изборот.

Пријавените кандидати ги доставуваат потребните документи согласно со огласот до управниот одбор.

Пристигнатите документи ги прегледува тричлена комисија избрана од управниот одбор чија надлежност се утврдува со статутот на ученичкиот дом.

Комисијата е должна во рок од пет дена по завршувањето на огласот да ги разгледа пристигнатите документи.

На кандидатите кои не ги исполнуваат условите предвидени во огласот им се враќаат документите со образложение.

Управниот одбор може да побара дополнителни документи од кандидатите кои ги исполнуваат условите, согласно со одредбите од статутот на ученичкиот дом.

Членовите на управниот одбор и претставникот од Бирото вршат интервју со кандидатите кои ги исполнуваат условите за директор.

Управниот одбор на општинскиот ученички дом, односно на градот Скопје, во рок од седум дена од извршениот разговор со кандидатите, до градоначалникот предлага еден кандидат за избор на директор.

Управниот одбор на државниот ученички дом, во рок од седум дена од извршениот разговор со кандидатите му предлага на министерот кандидат за избор на директор и врши избор на директор.

Градоначалникот, во рок од 15 дена од денот на добивањето на предлогот, врши избор на директор.

Доколку градоначалникот во рокот утврден во ставот 12 на овој член, не избере директор, е должен во рок од три дена да го извести управниот одбор со писмено образложение за причините.

Управниот одбор во рок од седум дена од денот на приемот на известувањето од ставот 13 на овој член, на градоначалникот му доставува еден предлог за избор на директор.

Градоначалникот е должен во рок од пет дена од денот на добивање на предлогот да го избере кандидатот предложен од управниот одбор.

Кандидатите кои не се избрани, во рок од 15 дена од денот на приемот на одлуката на градоначалникот, имаат право на жалба по однос на спроведувањето на постапката за избор на директор до Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен.

Против одлуката на Комисијата од ставот 16 на овој член, кандидатот има право на тужба до надлежниот основен суд.

Член 65

Директорот на јавниот ученички дом може да биде разрешен од основачот:
- на лично барање;
- во случај на направена повреда при извршување на закони, други прописи и општи акти, утврдени од страна на Државниот просветен инспекторат;
- ако не ја остварува програмата за работа и не се реализираат плановите и програмите за воспитно-образовната работа;
- ако по негова вина е нанесена штета на ученичкиот дом, учениците, односно на нивните родители или старатели и на општествената заедница;
- ако дозволи организирање дејности и активности што се во спротивност со плановите и програмите;
- ако дозволи исплаќање на средства кои не се утврдени во годишниот финансиски план на ученичкиот дом и
- во други случаи утврдени со закон.

Член 66

Доколку постојат одредени сознанија за постапување на директорот, спротивно од членот 63 на овој закон, управниот одбор свикува седница на која се донесува заклучок во писмена форма кој се доставува до директорот.

Директорот има право во рок од седум дена од приемот да се изјасни за наводите во заклучокот.

Доколку управниот одбор не го прифати изјаснувањето на директорот, свикува седница во рок од три дена и во присуство на претставник од Државниот просветен инспекторат врши интервјуирање на директорот. Претставникот од Државниот просветен инспекторат дава мислење за оправданоста на разрешувањето на директорот.

Доколку управниот одбор оцени дека е неопходно, доставува предлог за разрешување на директорот до градоначалникот.

Разрешениот директор во рок од 15 дена од денот на приемот на одлуката на градоначалникот има право на жалба по однос на спроведување на постапката за разрешување до Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен.

Против одлуката на Комисијата од ставот 5 на овој член, кандидатот има право на тужба до надлежниот основен суд.

Член 67

Градоначалникот во рок од три дена од денот на разрешувањето на директорот именува вршител на должноста на директор од редот на вработените во ученичкиот дом кој ги исполнува условите за директор.

Вршителот на должноста директор ги врши работите до именувањето на нов директор, но не подолго од шест месеца од денот на неговото именување.

Член 68

На лицето кое е избрано за директор на ученичкиот дом му мирува работниот однос додека ги врши работите директор на ученички дом и има право во рок од пет дена од денот на престанувањето на вршењето на функцијата директор, да се врати на работно место во домот доколку е именуван од редот на вработените во домот, односно установата каде што работел пред да биде избран за директор на исто ниво со нивото на кое бил пред да биде избран за директор.

Член 69

Во јавните ученички домови се формира совет на воспитувачи како стручен орган за остварување на воспитно-образовната работа.

Советот на воспитувачи во јавните ученички домови го сочинуваат воспитувачите, стручните соработници и директорот.

Член 70

Советот на воспитувачите:
- разгледува прашања и дава мислење за подобрување на животот и работата на ученичкиот дом;
- дава мислење по предлогот на годишната програма за работа и го следи нејзиното извршување;
- го разгледува успехот на учениците;
- го утврдува поведението на учениците;
- го разгледува остварувањето на планот и програмата и презема мерки за нивно извршување;
- го разгледува извештајот за извршен стручен надзор и предлага мерки;
- избира и разрешува претставници во управниот одбор и
- врши други работи утврдени со овој закон и статут на домот.

Член 71

Согласност на статутот на општинскиот, односно ученички дом на градот Скопје дава советот на општината.

Согласност на статутот на државниот ученички дом дава министерството.

Член 72

Во јавните ученички домови се формира совет на родители кој го сочинуваат претставници од родителите, односно старателите на учениците.

Советот на родители ги врши следниве работи:
- разгледува прашања и дава мислење за подобрување на животот и работата на ученичкиот дом;
- го разгледува успехот и поведението на учениците и дава мислење за негово подобрување;
- избира и разрешува претставници во управниот одбор;
- соработува со воспитувачите и
- врши и други работи од интересот за успехот и престојот на учениците во домот.

Работата, бројот на членовите, начинот на изборот и организацијата на советот на родители се утврдува со статутот на домот.

X ФИНАНСИРАЊЕ НА ДЕЈНОСТА ВО УЧЕНИЧКИТЕ ДОМОВИ

Член 73

Средства за финансирање на јавните ученички домови се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија, на начин и со постапка утврдени со Законот за буџетите, Законот за извршување на Буџетот на Република Северна Македонија, како и од корисниците на услуги.

Член 74

Општината и Градот Скопје може да ги дополнат средствата кои ученичките домови ги добиваат од Буџетот на Република Северна Македонија со средства од сопствени извори, освен за плати на вработените во ученичките домови.

Министерството може да додели средства на јавните ученички домови, односно на јавните средни училишта во чиј состав има ученички дом, за трошоци за тековно работење во однос на режии за греење, електрична енергија, потрошена вода и слично, за потребите на ученичкиот дом, доколку настанат непредвидливи ситуации кои ги зголемиле трошоците, а не можеле да се предвидат и планираат во нивните буџети, по поднесено писмено барање со образложение од јавниот ученички дом, односно од јавното средно училиште во чиј состав има ученички дом до Министерството и по претходна согласност од Министерството за финансии.

Во услови на вонредни околности (утврдено постоење на кризна состојба, прогласена епидемија, односно пандемија, пожари, поплави или други големи природни непогоди), Министерството, по поднесено писмено барање со образложение од јавниот ученички дом, односно од јавното средно училиште во чиј состав има ученички дом, може да додели средства на јавните ученички домови, односно на јавните средни училишта во чии состав има ученички дом, за исплата на плати на вработените во истите, за периодот на траење на вонредните околности.

Средствата од ставовите 2 и 3 на овој член се доделуваат по претходно донесена одлука од Владата.

Член 75

Ученичките домови можат да стекнуваат средства и од:
- корисниците на услуги;
- продажба на производи и услуги кои се резултат на вршење на дополнителна дејност и
- легати, донации, завештанија и други извори.

Средствата од ставот 1 на овој член ќе се користат согласно со финансискиот план на ученичкиот дом.

XI НАДЗОР

Член 76

Надзор над законитоста на работата на ученичкиот дом врши министерството.

Член 77

Кога министерството ќе оцени дека статутот или друг акт на ученичкиот дом не е во согласност со Уставот и со закон, ќе го запре од извршување актот до донесување на одлука на Уставниот суд на Република Северна Македонија.

Член 78

Стручен надзор во ученичкиот дом врши Бирото на начин утврден со закон.

Ученичкиот дом е должен да овозможи непречено вршење на стручниот надзор и увид во педагошката евиденција и документација што се води во домот.

Член 79

За извршување на закон и други прописи кои се однесуваат на ученичкиот стандард се врши инспекциски надзор.

Инспекциски надзор врши Државниот просветен инспекторат и овластени инспектори на општината, односно градот Скопје на начин утврден со закон.

Државниот просветен инспекторат врши и надзор над квалитетот на воспитно-образовниот процес во ученичкиот дом.

Член 80

При вршењето на надзорот над работата на органите на општините и на градот Скопје, министерството ги врши следниве работи:
- ја следи законитоста на работата на органите на општината и на градот Скопје, презема мерки и активности и поднесува иницијативи за остварување на надлежностите на општината во согласност со овој закон;
- оценува дали органите на општините и на градот Скопје обезбедуваат надлежностите на општината да се извршуваат согласно со стандардите и постапките утврдени со овој закон;
- им укажува на органите на општините и на градот Скопје на пречекорувањето на нивните надлежности утврдени со овој закон и друг пропис и им предлага соодветни мерки за надминување на таквата состојба;
- укажува на определени материјални и процедурални недостатоци во работата на органите на општините и на градот Скопје, кои би можеле да го оневозможат вршењето на работите од областа на ученичкиот стандард од локално значење;
- дава препораки за доследно спроведување на надлежностите на општините и на градот Скопје, во рамките на овој закон на барање на органите на општината;
- го следи навременото донесување на прописите на општините и на градот Скопје предвидени со овој закон;
- ја следи законитоста на решенијата што градоначалникот ги донесува во решавањето на поединечните права, обврски и интереси на физичките и правните лица и презема мерки во согласност со овој закон;
- дава мислење и стручна помош по предлогот на прописите на општините и на градот Скопје, предвидени со овој закон, на барање на органите на општините и на градот Скопје;

- го следи остварувањето на јавноста на работата на органите на општините и на гра-дот Скопје, во остварувањето на нивните надлежности утврдени со овој закон, а особено од аспект на редовно, навремено, вистинито и потполно известување на граѓаните;
- го следи остварувањето на претходниот надзор на прописите на општините и на градот Скопје и
- навремено ги известува органите на општините и на градот Скопје, за констатираните состојби во нивната работа и за преземените мерки при вршењето на надзорот.

Член 81

Доколку и покрај укажувањата и преземените мерки и активности од членот 80 на овој закон органите на општините и на градот Скопје, не го обезбедат извршувањето на работите кои со закон се утврдени како нивна надлежност и за чие извршување е одговорна општината и градот Скопје, по сила на овој закон им се одзема вршењето на работите.

Вршењето на одземените работи од ставот 1 на овој член, го презема министерството, но најмногу до една година од денот на нивното преземање.

Министерството вршењето на работите од надлежност на општината и на градот Скопје, ги врши во име и за сметка на општината, односно градот Скопје.

За одземањето и преземањето на работите од ставовите 1 и 2 на овој член министерството ги известува органот на државната управа надлежен за вршење на работите на локалната самоуправа и органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на финансиите.

Член 81-а

(1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор, државниот просветен инспектор утврди дека за прв пат е сторена неправилност од членот 82 ставови (1) алинеја 2 и (2) алинеи 6 и 9 на овој закон, е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во рок од осум дена и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или установата каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

(2) Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот.

(3) Едукацијата ја организира и спроведува Државниот просветен инспекторат, во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

(4) Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за едно или повеќе лица, односно за една или за повеќе установи.

(5) Доколку во закажаниот термин лицето или установата над кој се спроведува едукација не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

(6) Доколку лицето или установата над која се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

(7) Доколку државниот просветен инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од став (1) на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекциски надзор.

(8) Доколку државниот просветен инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, поднесува барање за поведување прекршочна постапка пред надлежен суд.

(9) Државниот просветен инспекторат води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од министерот.

XII ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 82

(1) Глоба во износ од 2.000 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на воспитувачот или друг работник, ако:
- телесно казни ученик, односно психички го малтретира и
- педагошката документација и евиденција ја води спротивно од овој закон.

(2) Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на ученичкиот дом, ако:
- дозволи организирање и дејствување на политички партии и верски организации и се истакнат партиски и верски обележја,
- започне со вршење на дејност пред донесувањето на решение за исполнетост на условите за почеток со работа и вршење на дејност,
- користи печат со несоодветна содржина,
- остварува план и програма што не се донесени од министерот,
- не го остварува годишниот број на часови,
- не донесува годишна програма за работа,
- изврши избор на воспитувачи и стручни соработници спротивно на условите утврдени со овој закон,
- го спречи или попречува просветниот инспектор во вршењето на работите на просветната инспекција, не му ги даде потребните податоци и не ги изврши пропишаните мерки,
- не склучи нов договор за работа и
- дозволи исплаќање на средства кои не се утврдени во годишниот финансиски план.

(3) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице за прекршоците од ставот (2) на овој член ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице.

(4) Глоба во износ од 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице, ако основа приватна установа спротивно на одредбите од овој закон.

(5) Глоба во износ од 4.000 до 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице, ако основа приватна установа спротивно на одредбите од овој закон.

Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката, ако:
- не ги побара доказите и податоците во рок од три дена од денот на приемот на барањето (член 54

став 7),
- не одлучи по барањето во рок од 60 дена од денот на приемот на барањето (член 54 став 9).

Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното службено лице од надлежниот јавен орган од кој се побарани доказите и податоците ако не ги достави бараните докази и податоци во рок од три дена од денот на приемот на барањето (член 54 став 8).

(6) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (4) на овој член.

Член 83

Одмерувањето на висината на глобата за правно лице се врши согласно Законот за прекршоците.

Член 84

(1) За прекршоците утврдени во член 82 од овој закон, државниот просветен инспектор должен е на сторителот на прекршокот да му издаде прекршочен платен налог, согласно Законот за прекршоци.

(2) Доколку сторителот го прими прекршочниот платен налог, истиот треба да го потпише. Примањето на прекршочниот платен налог од сторителот на прекршокот се забележува во записник.

(3) Во записникот од став (2) на овој член се утврдува начинот на кој ќе се отстранат штетните последици од прекршокот, како и начинот на надминување на последиците од стореното прекршок.

(4) Кога како сторител на прекршок се јавува правно лице, записникот и прекршочниот платен налог ги потпишува одговорното лице во правното лице или од него овластено лице.

(5) Државниот просветен инспектор е должен да води евиденција за издадените прекршочни платни налози и за исходот од покренатите постапки.

(6) Во евиденцијата од ставот (5) на овој член се собираат, обработуваат и чуваат следните податоци: име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојувалиште, седиште, вид на прекршокот, број на прекршочниот платен налог кој му се издава и исходот на постапката.

(7) Личните податоци од ставот (6) на овој член се чуваат пет години од денот на внесување во евиденцијата.

(8) Министерот за образование и наука ги пропишува формата и содржината на прекршочниот платен налог.

Член 84-а

За прекршоците утврдени со овој закон прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува надлежен суд.

XIII ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 85

Постојните државни ученички домови, продолжуваат со работа како општински ученички домови односно ученички домови на градот Скопје, согласно со одредбите на овој закон од 1 септември 2007 година.

Член 86

Основачките права и обврски спрема ученичките домови од членот 85 на овој закон ги преземаат општините, односно градот Скопје, за ученичките домови на своето подрачје од 1 септември 2007 година.

Правото на сопственост на објектите и имотот на ученичките домови од ставот 1 на овој член, со одлука на Владата се пренесува на општината, односно на градот Скопје за ученичките домови на своето подрачје од 1 септември 2007 година.

Член 87

Со денот на отпочнувањето на примената на овој закон вработените, архивата, опремата, документацијата и другите средства за вршење на работа од постојните ученички домови се преземаат од ученичките домови кои продолжуваат со работа како ученички домови на општината, односно на градот Скопје, согласно со членот 85 став 1 на овој закон.

Член 88

Ученичките домови во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе ја усогласат својата организација, работа, статутите и другите општи акти со одредбите на овој закон.

Член 89

За воспитувачите со работно искуство над десет години во училишта за ученици со посебни образовни потреби, кои претходно не се здобиле со дефектолошко образование, а се затекнати на денот на влегувањето во сила на овој закон, не се однесуваат условите утврдени во членот 33 став 6 од овој закон.

Член 90

Постојните директори на ученичките домови се должни во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон да положат испит за директор.

Доколку постојните директори не го положат испитот за директор во рокот утврден во ставот 1 на овој член, им престанува мандатот на директор.

Програмата за полагање на испит за директор, посебниот акт за постапката и начинот на полагањето на испитот за директор, како и формата и содржината на уверението предвидени во членот 62 од овој закон, министерот ќе ги донесе во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

До добивањето на акредитација на установите од членот 62 став 9 на овој закон, подготовката на кандидатите за полагање на испит за директор ќе ја вршат субјекти определени од министерството, избрани врз основа на јавен оглас, а согласно потпишаниот Меморандум за соработка меѓу Министерството за образование и наука и United States Agency for International Development.

Член 91

Поблиските прописи предвидени со овој закон, министерот ќе ги донесе во рок од една година од денот на неговото влегување во сила.

Член 92

Со денот на отпочнувањето на примената на овој закон престануваат да важат одредбите од Законот за ученичкиот и студентскиот стандард (,,Службен весник на Република Македонија" број 37/98 и 42/2003) што се однесуваат на ученичкиот стандард.

Член 93

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија", а членовите 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 25 став 3, 27 став 1, 49, 50, 58, 60, 64, 66, 67, 71, 73, 74, 79, 80, 81 , 88 и 89 од овој закон ќе се применуваат од 1 септември 2005 година.

ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНИ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И/ИЛИ ДОПОЛНУВАЊЕ

Закон за изменување и дополнување на Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија" бр. 17/2011):
Член 5
Подзаконските акти предвидени во членот 81-а ќе се донесат во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Закон за изменување и дополнување на Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија" бр. 135/2011):
Член 3
Подзаконскиот акт од членот 2 на овој закон се донесува во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.
По донесувањето на подзаконскиот акт од ставот 1 на овој член истиот веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа се објавува на веб страницата на Министерството.

Закон за изменување и дополнување на Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија" бр. 135/2011):

Член 5
Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија", освен одредбата од членот 1 став 3 од овој закон која ќе започне да се применува со започнувањето на примената на Законот за основање на Државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Закон за изменување и дополнување на Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија" бр. 41/2014):
Член 4
Директорите на ученичките домови избрани до денот на започнувањето на примената на членовите 2 и 3 од овој закон продолжуваат да ја вршат функцијата до истекот на мандатот за кои се избрани.

Закон за изменување и дополнување на Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија" бр. 41/2014):
Член 6
Одредбите од членот 1 од овој закон ќе започнат да се применуваат со денот на започнувањето на примената на Законот за вработените во јавниот сектор („Службен весник на Република Македонија" број 27/14) и Законот за административните службеници („Службен весник на Република Македонија" број 27/14).
Одредбите од членовите 2 и 3 од овој закон ќе започнат да се применуваат по една година од денот на влегувањето во сила на овој закон, освен одредбите од членот 2 од овој закон кои се однесуваат на условот за познавање на странски јазик кои ќе започнат да се применуваат по две години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Закон за изменување и дополнување на Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија" бр. 146/2015):
Член 3
Подзаконскиот акт утврден со овој закон ќе се донесе во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Закон за изменување и дополнување на Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија" бр. 146/2015):
Член 5
Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија".

Закон за изменување и дополнување на Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија" бр. 30/2016):
Член 13
Подзаконските акти утврдени со овој закон ќе се донесат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.
Член 14
Започнатите постапки до денот на започнување на примената на овој закон ќе завршат согласно со законот по кој биле започнати.

Закон за изменување и дополнување на Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија" бр. 30/2016):
Член 15
Одредбите од членовите 1, 2, 4, 5, 7, 8, 10 и 12 од овој закон, ќе започнат да се применуваат со

започнувањето на примената на Законот за општата управна постапка, согласно со членот 141 од Законот за општата управна постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 124/15).

Член 16

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Закон за изменување и дополнување на Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/2018):

Член 2

Одредбите од членот 62 став 2 од Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија“ број 52/2005, 117/2008, 17/11, 135/11, 15/13, 41/14, 146/15 и 30/16) и одредбите од членот 1 од овој закон, кои се однесуваат на условот за поседување меѓународно признат сертификат или уверение за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години нема да се применуваат од денот на влегувањето во сила на овој закон до 1 септември 2018 година.

Закон за изменување и дополнување на Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/2018):

Член 3

Директорот кој е избран во периодот од денот на влегувањето во сила на овој закон до 1 септември 2018 година, е должен да го исполни условот за познавање на странски јазик најдоцна во рок од една година од денот на неговиот избор.

На директорот кој нема да го исполни условот за познавање на странски јазик во рокот утврден во ставот 1 на овој член му престанува мандатот.

Закон за дополнување на Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 248/2020):

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Закон за изменување и дополнување на Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 302/2020):

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Закон за изменување на Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 235/2024):

Член 7

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Закон за изменување на Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 111/2026):

Член 9

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.